

OBSAH

Predhovor	9
1 PALIATÍVNA OŠETROVATELSKÁ STAROSTLIVOSŤ	10
1.1 Vymedzenie paliatívnej ošetrovateľskej starostlivosti (J. Nemcová)	10
1.1.1 Pojem, definícia a cieľ paliatívnej starostlivosti	11
1.1.2 Formy paliatívnej starostlivosti	14
1.1.3 Princípy paliatívnej starostlivosti	17
1.1.4 Multidimenzionalita symptómov a problémov pri život limitujúcich ochoreniach	20
Zoznam bibliografických odkazov	22
1.2 Komunikácia v paliatívnej ošetrovateľskej starostlivosti (pacient, rodina/blízki) (M. Lepiešová)	24
1.2.1 Význam komunikácie v paliatívnej starostlivosti	25
1.2.2 Komunikácia v paliatívnej starostlivosti z historickej perspektívy	27
1.2.3 Komunikácia v časovom spektre paliatívnej starostlivosti	28
1.2.4 Vzťah sestra – pacient v paliatívnej starostlivosti	28
1.2.5 Faktory problematizujúce komunikáciu v paliatívnej starostlivosti	31
1.2.6 Poznámky k výskumu komunikácie v paliatívnej starostlivosti	33
1.2.7 Komunikačné zručnosti sestry v paliatívnej starostlivosti	34
1.2.8 Základné elementy komunikácie s aplikáciou na paliatívnu prax	36
Zoznam bibliografických odkazov	48
1.3 Etické aspekty paliatívnej ošetrovateľskej starostlivosti (M. Nemčeková)	49
1.3.1 Teoretické východiská etiky v paliatívnej starostlivosti a zdroje morálnych problémov	50
1.3.2 Etické problémy a morálne dilemy spojené s ošetrovaním pacientov so život limitujúcimi ochoreniami	55
1.3.3 Najčastejšie morálne dilemy v paliatívnej starostlivosti	56
Zoznam bibliografických odkazov	60
1.4 Kvalita života v paliatívnej ošetrovateľskej starostlivosti (E. Gurková, R. Kuručová)	63
1.4.1 Kvalita života v paliatívnej starostlivosti – vývoj a využitie pojmu	63
1.4.2 Kvalita života v paliatívnej starostlivosti – teoretické východiská	65
1.4.3 Hodnotenie kvality života	69
1.4.4 Praktické využitie kvality života z aspektu ošetrovateľskej starostlivosti	72
Zoznam bibliografických odkazov	78
2 MANAŽMENT SYMPTÓMOV V PALIATÍVNEJ OŠETROVATELSKEJ STAROSTLIVOSŤI	82
2.1 Bolesť (J. Nemcová)	82
2.1.1 Definícia a dimenzie bolesti	82
2.1.2 Meracie nástroje posudzovania bolesti	89
2.1.3 Liečba bolesti	92
2.1.4 Starostlivosť o pacienta	98
Zoznam bibliografických odkazov	100
2.2 Únava (I. Bóriková)	102
2.2.1 Definícia a charakteristika únavy	103

2.2.2 Príčiny a diagnostika únavy	105
2.2.3 Posudzovanie únavy	107
2.2.4 Liečebné stratégie	108
2.2.5 Starostlivosť o pacienta	111
Zoznam bibliografických odkazov	113
2.3 Dýchavica (I. Bóriková)	115
2.3.1 Charakteristika a príčiny dýchavice	116
2.3.2 Diagnostika a posudzovanie dýchavice	118
2.3.3 Liečebné stratégie	121
2.3.4 Starostlivosť o pacienta	123
Zoznam bibliografických odkazov	125
2.4 Nauzea a vracanie (E. Hlinková)	127
2.4.1 Definície pojmov, príčiny nauzey a vracania	128
2.4.2 Posudzovanie nauzey a vracania	129
2.4.3 Starostlivosť o pacienta	132
Zoznam bibliografických odkazov	139
2.5 Obstipácia, hnačka (E. Hlinková)	142
2.5.1 Definícia, príčiny obstipácie a hnačky	142
2.5.2 Posudzovanie vyprázdňovania stolice	143
2.5.3 Starostlivosť o pacienta so zápchou	146
2.5.4 Starostlivosť o pacienta s hnačkou	148
Zoznam bibliografických odkazov	149
2.6 Delírium (M. Tomagová)	151
2.6.1 Definícia a charakteristika delíria	151
2.6.2 Príčiny delíria	152
2.6.3 Diagnostika delíria	153
2.6.4 Posudzovanie pacienta s delíriom	155
2.6.5 Liečebné stratégie	157
2.6.6 Starostlivosť o pacienta	158
Zoznam bibliografických odkazov	161
3 PSYCHOSOCIÁLNE A SPIRITUÁLNE PROBLÉMY V PALIATÍVNEJ OŠETROVATELSKEJ STAROSTLIVOSTI	164
3.1 Duchovná tieseň a beznádej (I. Farský, K. Žiaková)	164
3.1.1 Duchovná tieseň	167
3.1.2 Spirituálna pohoda	169
3.1.3 Nádej	169
3.1.4 Beznádej	172
3.1.5 Posudzovanie spirituality	173
3.1.6 Komunikácia o spirituálnych záležitostiach	178
Zoznam bibliografických odkazov	178
3.2 Strata a smútok (R. Kurucová, E. Gurková)	182
3.2.1 Vymedzenie základných pojmov – strata, truchlenie, smútok	182
3.2.2 Smútok ako ošetrovateľská diagnóza	184
3.2.3 Posudzovanie smútku	186
3.2.4 Starostlivosť o pozostalých	189
Zoznam bibliografických odkazov	194
3.3 Starostlivosť o rodinu/blízkych v paliatívnej ošetrovateľskej starostlivosťi. Záťaž opatrovateľa (R. Kurucová)	196
3.3.1 Rodina a opatrovateľ v paliatívnej starostlivosťi	196
3.3.2 Stres, záťaž v paliatívnej starostlivosťi – obsahové vymedzenie pojmov	197
3.3.3 Záťaž opatrovateľa	199
3.3.4 Starostlivosť o opatrovateľa a ostatných členov rodiny/blízkych	205
Zoznam bibliografických odkazov	207
4 PALIATÍVNA OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ O VYBRANÉ SKUPINY	211
4.1 Paliatívna ošetrovateľská starostlivosť o onkologického pacienta (R. Kurucová)	211

4.1.1 Vplyv onkologického ochorenia na kvalitu života pacienta	212
4.1.2 Fyzické problémy pacientov s onkologickým ochorením	213
4.1.3 Psychické, sociálne a spirituálne problémy pacientov s onkologickým ochorením	218
4.1.4 Paliatívna starostlivosť o onkologického pacienta a jeho rodinu	221
Zoznam bibliografických odkazov	225
4.2 Paliatívna ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s amyotrofickou laterálnou sklerózou (M. Miertová, M. Tomagová)	228
4.2.1 Špecifické problémy pacientov v terminálnom štádiu amyotrofickej laterálnej sklerózy	229
4.2.2 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s amyotrofickou laterálnou sklerózou v paliatívnej starostlivosti	232
4.2.3 Podpora rodiny	236
Zoznam bibliografických odkazov	237
4.3 Paliatívna ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s Parkinsonovou chorobou (M. Miertová, M. Tomagová)	238
4.3.1 Špecifické problémy pacientov v terminálnom štádiu Parkinsonovej choroby	240
4.3.2 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s Parkinsonovou chorobou v paliatívnej starostlivosti	243
4.3.3 Podpora rodiny	246
Zoznam bibliografických odkazov	247
4.4 Paliatívna ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s demenciou (M. Miertová, M. Tomagová)	249
4.4.1 Špecifické problémy pacientov v terminálnom štádiu demencie	250
4.4.2 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s demenciou v paliatívnej starostlivosti	255
4.4.3 Podpora rodiny	259
Zoznam bibliografických odkazov	261
4.5 Paliatívna ošetrovateľská starostlivosť o detského pacienta (paliatívna starostlivosť v pediatrii) (M. Zanutová)	265
4.5.1 Špecifická paliatívnej starostlivosti o dieťa	265
4.5.2 Formy paliatívnej starostlivosti v pediatrii	268
4.5.3 Symptómový manažment v paliatívnej starostlivosti v pediatrii	270
4.5.4 Bolesť – najčastejší obťažujúci symptóm u detí so život limitujúcim ochorením	273
4.5.5 Ďalšie obťažujúce symptómy u dieťaťa so život limitujúcim ochorením	280
4.5.6 Rozhodovací proces v paliatívnej starostlivosti o dieťa	283
4.5.7 Smrť a umieranie detí	288
4.5.8 Vplyv choroby, umierania a smrti dieťaťa na rodičov a súrodencov dieťaťa	290
4.5.9 Vyrovnávanie sa so stratou dieťaťa po jeho smrti, trúčlenie	293
Zoznam bibliografických odkazov	297
4.6. Perinatálna paliatívna starostlivosť (A. Ovšonková)	300
4.6.1 Predpôrodná paliatívna starostlivosť	300
4.6.2 Paliatívna starostlivosť pri pôrode	301
4.6.3 Paliatívna starostlivosť v popôrodnom období	303
4.6.4 Poskytovanie paliatívnej/komfortnej starostlivosti	303
4.6.5 Prístup k rodičom keď novorodenec zomiera alebo zomrel	306
4.6.6 Hospicová starostlivosť	307
4.6.7 Vyrovnávanie sa so stratou dieťaťa	308
Zoznam bibliografických odkazov	309